

UZASADNIENIE

24 lipca 2019 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. wniosła pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie przeciwko R. O. (1) o zapłatę kwoty **73.764,68 zł z odsetkami umownymi od 24 lipca 2019 r. od kwoty 67.222,03 zł** w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, ale nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie. W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzi od pozwanego R. O. (1) roszczeń z umowy kredytu o numerze (...) (...). Powód podał, że umowa kredytu została wypowiedziana z uwagi na to, że kredyt nie był spłacany, po wypowiedzeniu umowy roszczenie powoda stało się wymagalne z dniem 18 lutego 2019 r.

10 września 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w sprawie VI Nc-c1388084/19.

Pozwany R. O. (1) złożył sprzeciw od nakazu wskazując m.in., że wszczęto w stosunku do niego przyspieszone postępowanie restrukturyzacyjne.

Postanowieniem z 30 października 2019 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie art. 505³⁶ k.p.c. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Gorzowie Wielkopolskim pod sygnaturą V GC 242/20.

W piśmie procesowym z 10 kwietnia 2020 r. powód podtrzymał żądanie pozwu o zapłatę roszczeń z umowy kredytu z 15 grudnia 2014 r. nr (...) (...) oraz dodatkowo:

1) wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w oparciu o art. 194 § 1 k.p.c. **E. O.** jako dłużnika solidarnego zobowiązania wynikającego z umowy kredytu (...) (...) w związku z udzielonym przez E. O. poręczeniem;

2) w dalszej części pisma wniósł o zasądzenie od pozwanych solidarnie R. O. (1) i E. O. kwoty **78.462,75 zł z odsetkami umownymi od 10 kwietnia 2020 r. od kwoty 67.222,03 zł** w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, ale nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie.

W uzasadnieniu pisma powód wyjaśnił, że pierwotne żądanie (opisane w pozwie złożonym do Sądu Rejonowego w Lublinie) zostało wyliczone przy założeniu, że umowa kredytu została wypowiedziana pismem z 11 stycznia 2019 r., tym samym wierzytelność została postawiona w stan wymagalności z dniem 18 lutego 2019 r. w związku z upływem okresu wypowiedzenia. Następnie powód uzyskał w elektronicznym postępowaniu upominawczym nakaz zapłaty, po czym ze sprzeciwu złożonego przez R. O. (1) dowiedział się o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego dotyczącego pozwanego. Bank uznał więc, że nie doszło do postawienia kredytu w stan wymagalności z dniem 18 lutego 2019 r. z uwagi na art. 256 ust 2 w zw. z art. 256 ust. 1 ustawy Prawo restrukturyzacyjne, wypowiedzenie umowy kredytu było bowiem niedopuszczalne. W tej sytuacji bank wyliczył kwotę wierzytelności wobec pozwanego przy założeniu, że nie doszło do wypowiedzenia umowy kredytu, zaś okres kredytowania skończył się z dniem 2 grudnia 2019 r. [w umowie kredytu z 12 grudnia 2014 r. termin ostatniej spłaty ustalono po upływie 60 miesięcy, tj. 5 lat, od dnia spłaty pierwszej raty, nadto w pkt VII pkt 10 (postanowień dodatkowych) ustalono, że kredytobiorca zobowiązany jest do spłaty raty kredytu każdego 2 (drugiego) dnia miesiąca kalendarzowego]. Wyliczone w oparciu o takie założenie roszczenie powodowego banku wynosi - jego zdaniem - 78.462,75 zł z odsetkami umownymi od 10 kwietnia 2020 r. biegnącymi od kwoty 67.222,03 zł.

Takie żądanie przedstawił powód w piśmie procesowym z 10 kwietnia 2020 r. wobec obojga pozwanych.

Postanowieniem z 9 czerwca 2020 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanej E. O..

Pozwani R. O. (1) i E. O. złożyli odpowiedź na pozew w piśmie procesowym z 28 lipca 2020 r. domagając się oddalenia powództwa oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej, ponieważ w sprawie występuje dwóch pozwanych reprezentowanych przez jednego zawodowego pełnomocnika.

Pozwani złożyli również wniosek o rozłożenie zasądzonych świadczenia na raty z uwagi na trudną sytuację majątkową pozwanych, dla wykazania tego faktu powołali dowód z przesłuchania stron. Wnieśli również o nieobciążanie pozwanych kosztami ze względu na ich trudną sytuację materialną.

Postanowieniem z 19 października 2020 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie art. 193 § 2 k.p.c. w zw. z art. 17 pkt 4 k.p.c. stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Szczecinie.

Pismem procesowym z 5 marca 2021 r. Bank (...) Spółka Akcyjna w W. poinformował, że na podstawie art. 225 ust 8 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 996) z mocy prawa wstąpił w miejsce powoda (...) Bank S.A. w W. („Podmiotu w restrukturyzacji”), co nastąpiło na podstawie decyzji z 30 grudnia 2020 r. Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (znak (...).720.2.2019, (...).720.4.2019, (...).720.8.2019, (...).720.9.2019) wobec (...) Bank S.A. w sprawie wszczęcia przymusowej restrukturyzacji (...) Bank S.A., umorzenia instrumentów kapitałowych (...) Bank S.A., zastosowania instrumentu przymusowej restrukturyzacji wobec (...) Bank S.A. oraz ustanowienia administratora (...) Bank S.A. W pkt 4 decyzji wskazano, że Bank (...) Spółka Akcyjna (...) z dniem 3 stycznia 2021 r. przejmuje w wyniku decyzji przedsiębiorstwo i zobowiązania „Podmiotu w restrukturyzacji”, a także wstępuje w miejsce „Podmiotu w restrukturyzacji” w zakresie przejętych praw majątkowych i związanych z nimi zobowiązań, również w postępowaniach sądowych i administracyjnych.

Tym samym od 3 stycznia 2021 r. powodem w niniejszej sprawie jest Bank (...) S.A. w W., który z mocy prawa wstąpił w miejsce (...) Bank S.A., na podstawie art. 225 ust. 8 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 996).

Zarządzeniem z 10 czerwca 2021 r. pełnomocnik powoda został zobowiązany do sprecyzowania, czy w piśmie procesowym z 10 kwietnia 2020 r. występuje z nowym żądaniem wobec R. O. (1), które zostało sformułowane przy uwzględnieniu nowego faktu, jakim jest otwarcie wobec pozwanego postępowania restrukturyzacyjnego postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z 4 stycznia 2019 r. w sprawie V GR 1/19 (tj. z żądaniem o zapłatę kwoty 78.462,75 zł z odsetkami umownymi od kwoty 67.222,03 zł od 10 kwietnia 2020 r.) **zamiast**, czy też **obok** roszczenia zgłoszonego w pozwie (tj. o zapłatę kwoty 73.764,68 zł z odsetkami umownymi od kwoty 67.222,03 zł od 24 lipca 2019 r.), w terminie tygodniowym pod rygorem przyjęcia, że występuje z tym roszczeniem zamiast roszczenia zgłoszonego w pozwie i tym samym cofa roszczenie zgłoszone w pozwie.

W odpowiedzi - w piśmie procesowym z 23 czerwca 2021 r. - pełnomocnik procesowy powoda oświadczył, że jego zdaniem nie doszło do zmiany żądania, tym samym powód nie wystąpił z żadnym nowym żądaniem ani zamiast, ani obok żądania pierwotnego.

Zarządzeniem z 7 lipca 2021 r. (w pkt 1) ustalono wysokość opłaty od nowego żądania o zapłatę kwoty 78.462,75 zł zgłoszonego w piśmie procesowym powoda z 10 kwietnia 2020 r. na kwotę 3.924 zł. Jednocześnie w pkt 2 zarządzenia wskazano, że wobec treści pisma powoda z 23 czerwca 2021 r. nowe żądanie zostanie rozpoznane jako żądanie zgłoszone **obok** żądania objętego pozwem, z pisma powoda wynika bowiem, że nie jest to żądanie zgłoszone zamiast pierwotnego i tym samym powód nie cofa żądania pierwotnego zgłoszonego w pozwie. Pełnomocnik powoda został wezwany do uiszczenia opłaty od nowego żądania w wysokości 3.924 zł, w terminie tygodniowym, pod rygorem orzeczenia o obowiązku uiszczenia opłaty w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

Na rozprawie zdalnej z 22 lipca 2021 r. pełnomocnik powoda oświadczył, iż strona powodowa złożyła wniosek o sporządzenie uzasadnienia zarządzenia z 7 lipca 2021 r. w przedmiocie ustalenia wysokości opłaty od nowego żądania,

strona powodowa stoi bowiem na stanowisku, że taka opłata w ogóle nie powinna być naliczona, powód nie wystąpił bowiem z żadnym nowym żądaniem, jednocześnie pełnomocnik powoda uznał zasadność odroczenia rozprawy do czasu rozstrzygnięcia tej kwestii.

Ostatecznie po sporządzeniu uzasadnienia zarządzenie z 7 lipca 2021 r. uprawomocniło się, zaś powód uiszczył opłatę od nowego żądania o zapłatę kwoty **78.462,75 zł** w wysokości 3.924 zł.

Na rozprawie pełnomocnik powoda podtrzymał w całości dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

12 grudnia 2014 r. R. O. (1) zawarł z (...) Bank spółką akcyjną w W. umowę kredytu „Kredyt Obrotowy-operacyjny ratalny” nr (...) (...), w ramach której kredytobiorcy udostępniono środki w wysokości 225.000 zł.

Część szczególna umowy została oznaczona **literą A** (część A składa się z punktów I – VIII); część ogólna umowy (warunki umowy kredytu) została oznaczona **literą B** (część B składa się z jednostek redakcyjnych oznaczonych jako paragrafy, od § 1 do § 13).

W pkt III umowy strony postanowiły, że w ramach kredytu kredytobiorcy udostępnione zostaną środki w wysokości 225.000 zł na cel operacyjny – bieżące finansowanie.

W pkt IV umowy wskazano, że kredyt został udzielony na 60 miesięcy (5 lat), termin ostatecznej spłaty kredytu ustalono na 60 miesięcy od dnia spłaty pierwszej raty zgodnie z harmonogramem spłat. Wskazano również marżę banku 5,50 % oraz indeks bazowy dla waluty 12M WIBOR z dnia sporządzenia umowy 2,75%.

Punkt V umowy zatytułowany został „zabezpieczenia”, wśród których wymieniono m.in.:

- umowę poręczenia wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji przez poręczyciela nr (...),
- gwarancję Banku (...) w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis do kwoty 135.000 zł z datą ważności do 12 marca 2017 r.

W pkt VII umowy zamieszczone zostały postanowienia dodatkowe, m.in.

- pkt 1: kredyt niniejszy objęty jest gwarancją udzieloną przez Bank (...) w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis ważną 27 miesięcy;
- pkt 2: kwota gwarancji w pierwszym roku stanowi 60% całkowitej kwoty kredytu i wynosi na dzień sporządzenia umowy kredytu 135.000,00 zł, w kolejnych latach kwota gwarancji stanowi 60% salda kredytu pozostałego do spłaty każdorazowo po upływie okresu rocznego;
- pkt 3: z tytułu gwarancji udzielonej przez Bank (...), kredytobiorca zobowiązany jest do zapłaty należnej Bankowi (...) opłaty prowizyjnej;
- pkt 4: kwota opłaty prowizyjnej płatna jest z góry za okresy roczne gwarancji i jest należna za każdy miesiąc objęcia kredytu gwarancją; pierwszy roczny okres liczony jest od daty uruchomienia kredytu, a kolejne okresy roczne od pierwszego dnia po upływie poprzedniego okresu rocznego gwarancji; za każdy okres roczny opłata prowizyjna obliczona jest jako 0,5% kwoty gwarancji; jeżeli okres gwarancji - dla naliczenia opłaty prowizyjnej - jest krótszy niż rok, opłata za ten okres naliczona jest za każdy rozpoczęty miesiąc obowiązywania gwarancji, w wysokości 1/12 opłaty rocznej;
- pkt 5: bank na minimum 30 dni kalendarzowych przed terminem płatności opłaty prowizyjnej informuje w formie pisemnej kredytobiorcę o wysokości oraz terminie płatności opłaty prowizyjnej;

- pkt 6: kredytobiorca zobowiązany jest do zapewnienia środków na rachunku bieżącym odpowiadających wysokości naliczonej opłaty prowizyjnej najpóźniej w dniu uruchomienia kredytu oraz każdorazowo następnego dnia po upływie okresu rocznego; pobranie opłaty prowizyjnej następuje przez obciążenie przez bank rachunku bieżącego kredytobiorcy;
- pkt 10: kredytobiorca zobowiązany jest do spłaty raty kredytu każdego 2 (drugiego) dnia miesiąca kalendarzowego;
- pkt 14: kredytobiorca zobowiązany jest do zapewnienia na rachunku bieżącym oraz rachunku kredytu comiesięcznych wpływów w wysokości 13.736,46 zł. Zobowiązanie to również będzie spełnione, jeśli średniomiesięczna wartość wpływów na rachunek bieżący oraz rachunek kredytu w ujęciu kwartalnym wyniesie 41.209,38 zł;
- pkt 15: w przypadku gdy w wyniku kwartalnej weryfikacji realizacji zobowiązań kredytobiorcy Bank poweźmie informację, iż kredytobiorca nie zapewnił wymaganego obrotu na rachunku Bank uprawniony będzie do podwyższenia obowiązującej w tym dniu marży kredytu o 2 punkty procentowe;
- pkt 16: po upływie 12 miesięcy terminowej spłaty zobowiązań wynikających z umowy kredytu, Bank może obniżyć jednorazowo na wniosek kredytobiorcy obowiązująca w tym dniu marżę o 0,25 punktu procentowego;
- pkt 17: w przypadku nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wynikających z umowy kredytu, powodujących w szczególności doprowadzenie do powstania zaległości w spłacie raty kredytu trwającej ponad 30 dni, Bank ma prawo podwyższyć marżę o 1 punkt procentowy;
- pkt 19: w przypadku niewywiązywania się przez kredytobiorcę z obowiązków wskazanych w Części Ogólnej umowy § 9 ust. 4 lit. b pkt. V., Bank ma prawo podnieść bieżące oprocentowanie kredytu o 0,5 punktu procentowego. Podwyższone oprocentowanie będzie naliczane do czasu wywiązania się z ww. obowiązku z zastrzeżeniem, iż zostanie obniżone w najbliższym dniu roboczym następującym po terminie wymagalności raty przypadającej po miesiącu, w którym stwierdzono wypełnienie obowiązku;
- pkt 20: oprocentowanie kredytu w dniu sporządzenia umowy wynosi 8,25%.

§ 5 części ogólnej B umowy zatytułowany został „oprocentowanie kredytu”.

W § 5 ust. 1 wskazano, że oprocentowanie kredytu jest zmienne i stanowi sumę marży kredytowej i stawki referencyjnej 12M WIBOR dla waluty kredytu, która jest wskazana w części szczególnej umowy (IV).

W § 5 ust. 8 wskazano, że Bank będzie naliczał odsetki za każdy dzień korzystania przez kredytobiorcę z kredytu począwszy od dnia wypłaty kredytu aż do dnia spłaty włącznie w wysokości 1/360 stopy procentowej mającej zastosowanie w danym dniu do kredytu.

W § 5 ust. 9 wskazano, że odsetki są płatne w cyklu miesięcznym.

W § 5 ust. 10 wskazano, że w przypadku niespłacenia przez kredytobiorcę w terminie wierzycelności banku z tytułu umowy kredytu po upływie okresu wypowiedzenia umowy niespłacona kwota staje się zadłużeniem przeterminowanym, w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany; od zadłużenia przeterminowanego bank nalicza odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego NBP.

Koszty kredytu zostały określone w § 6 części ogólnej B umowy.

W § 6 ust. 1 wskazano, że Bank pobiera opłaty i prowizje za wykonanie czynności pozostających w związku z zawartą umową kredytu w wysokości obowiązującej w Tabeli Opłat i Prowizji stanowiącej załącznik do umowy kredytu.

Warunki wypowiedzenia umowy kredytu przez bank przed upływem terminu zostały określone w § 8 części ogólnej B umowy.

W § 13 ust. 1 części B umowy wymienione zostały załączniki do umowy, m.in.: (...) Banku S.A. oraz (...) Banku S.A., natomiast w § 13 ust. 2 części B wskazano, że załączniki te są wzorcami umownymi o treści ustalonej przez banki i podlegają zmianie w trybie i na zasadach w nich określonych, co nie wymaga zawarcia aneksu do umowy kredytu.

W § 19 pkt 5 Regulaminu Kredytowania wskazano, że wysokość stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych wynosi czterokrotność oprocentowania kredytu lombardowego.

Umowa została podpisana ze strony banku przez dwóch pełnomocników: K. O. oraz M. D., które zostały umocowane do tej czynności pełnomocnictwem nr (...) z 14 października 2014 r., podpisanym przez członka zarządu banku (...) i prokurenta A. N..

Dowód: umowa kredytu nr (...) (...) - k. 41- 44;

odpis pełnomocnictwa – k. 46-48;

(...) Banku S.A. k. 114 - 118v.

(...) Banku S.A. wprowadzona 14 grudnia 2015 r. przewiduje m.in.:

- opłatę za wezwanie do zapłaty oraz ostateczne wezwanie do zapłaty (pobierane od każdej wysyłki) w wysokości 30 zł;
- opłatę za przeprowadzenie wizyty terenowej w wysokości 300 zł;
- opłatę za sporządzenie i wysłanie monitu z powodu niespełnienia przez kredytobiorcę (pożyczkobiorcę) w terminach określonych w umowie kredytu (pożyczki) warunków po uruchomieniu kredytu oraz zobowiązań wskazanych w umowie – w wysokości 200 zł.

Dowód: (...) Banku S.A. k. 112 - 113.

15 grudnia 2014 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. podpisała umowę poręczenia nr (...) zawartą z E. O. i datowaną na 12 grudnia 2014 r. w celu zabezpieczenia spłaty wierzytelności przysługujących Bankowi z tytułu kredytu w kwocie 225.000 zł udzielonego R. O. (1) na podstawie umowy kredytu nr (...) (...) z 12 grudnia 2014 r. wraz z należnymi odsetkami, prowizjami opłatami i kosztami z nimi związanymi (§ 1 ust. 1a).

Zgodnie z § 2 umowy E. O. jako poręczyciel nieodwołanie i bezwarunkowo zobowiązała się względem Banku wykonać wszelkie zobowiązania za dłużnika R. O. (1) wynikające z umowy kredytu w przypadku, gdy dłużnik nie wykona ciężących na nim zobowiązań w terminie i na warunkach określonych w umowie kredytu.

W § 2 ust. 2 i 3 umowy poręczenia E. O. oświadczyła, że poręcza w całości za zobowiązania R. O. (1) wynikające z umowy kredytowej i poręczenia udziela bezterminowo.

Zgodnie z § 3 poręczenie obejmowało zarówno wierzytelności zabezpieczone jak i inne wierzytelności kredytobiorcy z tytułu umowy kredytu nr (...) (...) z 12 grudnia 2014 r.

Zgodnie z § 4 ust. 1 w przypadku opóźnienia dłużnika - R. O. (1) w wykonaniu zobowiązań wobec Banku wynikających z umowy kredytu nr (...) (...) Bank miał przesłać dłużnikowi wezwanie do zapłaty w formie pisemnej pod rygorem nieważności i zawiadomić o tym fakcie w formie pisemnej poręczyciela. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego dłużnikowi terminu Bank mógł żądać od poręczyciela spełnienia świadczenia w całości.

Dowód: umowa poręczenia nr (...) z pełnomocnictwem k. 45 - 48.

17 grudnia 2014 r. pierwsza transza kredytu w kwocie 125.000 zł została uruchomiona na wniosek R. O. (1) złożony 15 grudnia 2014 r.

5 lutego 2015 r. została uruchomiona druga transza kredytu w kwocie 100.000 zł na wniosek R. O. (2) z 27 stycznia 2015 r.

Dowód: dyspozycja uruchomienia środków (wniosek) - k. 49;

dyspozycja uruchomienia kredytu/ polecenia przelewu- k. 50,

dyspozycja uruchomienia środków (wniosek) - k. 51;

dyspozycja uruchomienia kredytu/ polecenia przelewu- k. 52.

Zgodnie z harmonogramem płatność pierwszej z 60 rat kredytu przypadła na dzień 2 stycznia 2015 r., płatność następnych rat - w kolejno następujących po sobie miesiącach, drugiego, trzeciego, bądź czwartego dnia każdego kolejnego miesiąca.

Dowód: wydruk raportu harmonogramu k. 55

(...) Bank SA w W. sporządziła wydruk „Historii rachunku za okres 17.12.2014 -5.02.2015”, wydruk (...), wyciąg nr (...) (za okres od 17.12.2014 r. do 31.03.2020 r.), wydruk „Historia odsetek”, wydruk „Historia wpłat”, Raport - zestawienie należności i spłat kredytu w PLN za okres 2014-12-17 do 2019-02-04, Raport - zestawienie należności i zaległości kapitałowych z kalkulacją odsetek za zwłokę za 2014-12-17 do 2019-03-31, wydruk raportu dekretów, wydruk harmonogramów spłat.

R. O. (1) spłacał kredyt w terminach odbiegających od przyjętego przez strony harmonogramu spłat, co spowodowało naliczanie odsetek karnych od należności przeterminowanych. Ostatnią ratę (z opóźnieniem) zapłacił 21 września 2018 r.

2 października 2018 r. R. O. (1) dokonał ostatniej wpłaty na rachunek – 30,01 zł z tytułu odsetek.

Dowód: historia rachunku k. 53 - 54;

wydruk raportu harmonogramu k. 55;

wyciąg nr (...) - k. 56 - 65;

historia odsetek - k. 66 - 74;

historia wpłat - k. 95 - 98;

Raport - zestawienie należności i spłat kredytu - k.99 - 106;

Raport - zestawienie należności i zaległości kapitałowych z kalkulacją odsetek - k. 107- 109;

Harmonogramy spłat k. 119 - 120.

Pismem z 4 grudnia 2018 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. wezwała R. O. (1) do natychmiastowego uregulowania zadłużenia w kwocie 14.684,42 zł, w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy. Jednocześnie wskazano, że brak wpłaty w wyznaczonym terminie spowoduje wypowiedzenie umowy, skutkiem czego cała należność w kwocie 67.222,03 zł stanie się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami naliczonymi od dnia spłaty oraz wszelkimi kosztami.

Nadto poinformowano R. O. (1) o możliwości ubiegania się o restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu oraz wskazano, że wniosek taki należy złożyć w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania.

Pismo wysłane za pośrednictwem poczty zostało odebrane 10 grudnia 2018 r.

Pismo o takiej samej treści jak pismo z 4 grudnia 2018 r. zostało wysłane do E. O. i odebrane również 10 grudnia 2018 r.

Dowód: pismo z 4.12.2018 r. z potwierdzeniami odbioru k. 75 - 83v.

Pismem zatytułowanym „wypowiedzenie umowy kredytowej”, datowanym na 11 stycznia 2019 r., skierowanym do R. O. (1), (...) Bank spółka akcyjna w W. wypowiedziała umowę kredytową nr (...) z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano niedotrzymanie przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, w szczególności nieterminowe regulowanie zobowiązań wobec banku. W piśmie wskazano, że łączne przeterminowane zadłużenie w kwocie 19.616,16 zł (w tym kapitał wymagalny w kwocie 17.151,19 zł, odsetki umowne w kwocie 1.914,97 zł, odsetki od należności niespłaconych w terminie w kwocie 260 zł oraz opłaty i prowizje w kwocie 290 zł), należy spłacić w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisma. Wskazano zarazem, że brak spłaty przeterminowanego zadłużenia w okresie wypowiedzenia umowy spowoduje, że po upływie trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia cała należność kapitałowa w kwocie 67.222,03 zł stanie się natychmiast wymagalna wraz z należnymi odsetkami, a umowę kredytową uważa się za wypowiedzianą w trybie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe.

Pismo zostało doręczone R. O. (1) 18 stycznia 2019 r.

Pismo o takiej samej treści jak pismo z 11 stycznia 2019 r. zatytułowane „wypowiedzenie umowy kredytowej”, wysłane zostało również do E. O. i odebrane 18 stycznia 2019 r.

Dowód: pisma z 11 stycznia 2019 r. z potwierdzeniami odbioru - k. 84 -87.

4 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim wydał postanowienie w przedmiocie otwarcia przyspieszonego postępowania restrukturyzacyjnego w stosunku do R. O. (1) (sprawa otrzymała sygnaturę V Gr 1/19). Wyznaczono nadzorcę sądowego w osobie P. W..

Postanowienie zostało opublikowane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr (...) z 29 stycznia 2019 r. (pozycja 5173).

Fakty niesporne, nadto: wydruk z Monitora Sądowego i Gospodarczego nr (...) k. 164.

Pismem z 14 marca 2019 r. zatytułowanym „ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty” (...) Bank spółka akcyjna w W. wezwała R. O. (1) do zapłaty wierzytelności z tytułu umowy kredytu nr (...) (...), która na dzień 14 marca 2019 r. wynosiła 70.999,88 zł (w tym z tytułu kapitału: 67.222,03 zł, z tytułu odsetek umownych: 2.551,84 zł, z tytułu odsetek karnych: 906,01 zł, z tytułu opłat i prowizji: 290 zł, z tytułu monitu: 30 zł).

Pismo zostało doręczone 19 marca 2019 r.

Pismo o takiej samej treści jak pismo z 14 marca 2019 r. zatytułowane „ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty”, wysłane zostało również do E. O..

Pismo zostało doręczone 19 marca 2019 r.

Dowód: wezwania do zapłaty z 14.03.2019 r. oraz kserokopia koperty - k. 88 - 91v.

24 lipca 2019 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. wystawiła wyciąg z ksiąg banku, w którym stwierdzono, że zobowiązanie R. O. (1) oraz poręczyciela E. O. wynosi 73.764,68 zł, zobowiązanie to wynika z umowy o kredyt (...) (...) uruchomiony 17 grudnia 2014 r.

Zobowiązanie dłużników solidarnych na dzień wystawienia wyciągu obejmuje:

- kapitał w kwocie 67.222,03 zł;
- odsetki od należności niespłaconej w terminie do 23 lipca 2019 r. w kwocie 5.922,65 zł,
- koszty (koszty + opłaty + prowizje) w kwocie 620 zł.

Zapisano, że dalsze należne bankowi odsetki obciążają dłużnika od dnia wystawienia wyciągu i obliczone są wg stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych, wynoszącej czterokrotność oprocentowania kredytu lombardowego NBP, która na dzień wystawienia wyciągu wynosi 10% w skali roku.

Wyciąg z ksiąg banku został podpisany przez G. F., legitymującego się pełnomocnictwem nr (...) z 12 października 2016 r. do jednoosobowego wykonywania w imieniu banku czynności prawnych i składania oświadczeń woli w sprawach obejmujących obszar restrukturyzacji i windykacji należności banku.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku z 24.07. 2019 r. k. 92

pełnomocnictwo - k.93

(...) Bank S.A. w W. uzyskał przeciwko R. O. (1) nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym (na kwotę wskazaną w wyciągu z ksiąg banku). Nakaz wydany został 10 września 2019 r. przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie VI Nc-c1388084/19. Idea Bank otrzymał w dalszym toku postępowania w elektronicznym postępowaniu upominawczym sprzeciw R. O. (1) z 18 września 2019 r., z którego uzyskał wiedzę, że w stosunku do R. O. (1) wszczęte zostało przyspieszone postępowanie restrukturyzacyjne.

Po uzyskaniu wiedzy o otwarciu w stosunku do R. O. (1) postępowania restrukturyzacyjnego (...) Bank S.A. w W. dokonał ponownego wyliczenia wierzytelności wobec R. O. (1) przyjmując tym razem, że wypowiedzenie umowy dokonane pismem z 11 stycznia 2019 r. jest nieskuteczne z uwagi na otwarcie w stosunku do dłużnika postępowania restrukturyzacyjnego, tym samym dłużnik miał obowiązek spłacać kredyt zgodnie z harmonogramem, przewidującym termin spłaty ostatniej raty na dzień 2 grudnia 2019 r.

(...) Bank S.A. w W. - po upływie terminu płatności ostatniej raty - wyliczył swoją wierzytelność z tytułu umowy kredytu wobec R. O. (1) (oraz E. O. jako poręczyciela) na kwotę 78.462,75 zł, w tym:

- 67.222,03 zł niespłacony kapitał,
- 620 zł opłaty i prowizje,
- 4.485,59 zł odsetki kapitałowe naliczone do 2 grudnia 2019 r.,
- 6.135,13 zł odsetki karne naliczone do 10 kwietnia 2020 r.

Fakty niesporne.

Postępowanie restrukturyzacyjne wobec R. O. (1) prowadzone przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie V Gr 1/19 zostało umorzone postanowieniem z 25 września 2019 r.

Postanowienie to uprawomocniło się z dniem 30 października 2020 r.

Fakt niesporny nadto: postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z

25 września 2019 r. k. 212-213

16 grudnia 2020 r. R. O. (1) umieścił w Monitorze Sądowym i Gospodarczym (nr 245, poz. 72278) obwieszczenie o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, znajdujące zastosowanie do postępowania o zatwierdzenie układu ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami (...)19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem (...)19 (Dz.U.2020.1086).

W obwieszczeniu wskazano, że nadzorcą układu jest adw. J. M., nr licencji (...); dzień układowy określono na 16 grudnia 2020 r.

R. O. (1) nie wystąpił do Sądu o zatwierdzenie układu.

Postępowanie o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. z mocy prawa uległo umorzeniu po upływie 4 miesięcy od daty obwieszczenia.

W stosunku do R. O. (1) nie jest prowadzone obecnie żadne postępowanie restrukturyzacyjne.

Fakty niesporne, nadto wydruk z (...) z 16 grudnia 2020 r., k. 256

Sąd zważył co następuje:

Na wstępie wyjaśnienia wymaga, że rozpoznawana sprawa została wszczęta 24 lipca 2019 r. w elektronicznym postępowaniu upominawczym, stosownie do art. 11 ust. 1 pkt 3 Ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1469) do czasu zakończenia postępowania w instancji podlegała więc rozpoznaniu zgodnie z przepisami w brzmieniu dotychczasowym (sprzed nowelizacji dokonanej wskazaną wyżej ustawą).

Wskazać również trzeba, że od 3 stycznia 2021 r. postępowanie było prowadzone z udziałem po stronie powoda Banku (...) Spółka Akcyjna w W.. W toku procesu na podstawie art. 225 ust 8 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 996) z mocy prawa w miejsce powoda (...) Bank S.A. w W. („Podmiotu w restrukturyzacji”) wstąpił bowiem Bank (...) Spółka Akcyjna w W..

Zgodnie z art. 225 ust 1 wskazanej wyżej ustawy: przeniesienie praw majątkowych i zobowiązań następuje na podstawie decyzji Funduszu.

30 grudnia 2020 r. podjęta została decyzja (znak (...).720.2.2019, (...).720.4.2019, (...).720.8.2019, (...).720.9.2019) Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wobec (...) Bank S.A., w sprawie wszczęcia przymusowej restrukturyzacji (...) Bank S.A., umorzenia instrumentów kapitałowych (...) Bank S.A., zastosowania instrumentu przymusowej restrukturyzacji wobec (...) Bank S.A. oraz ustanowienia administratora (...) Bank S.A. W pkt 4 decyzji wskazano, że Bank (...) Spółka Akcyjna (...) z dniem 3 stycznia 2021 r. przejmuje w wyniku decyzji przedsiębiorstwo i zobowiązania „Podmiotu w restrukturyzacji”, a także wstępuje w miejsce „Podmiotu w restrukturyzacji” w zakresie przejętych praw majątkowych i związanych z nimi zobowiązań, również w postępowaniach sądowych i administracyjnych.

Stosownie do art. 225 ust 4 ustawy z chwilą przeniesienia podmiot zarządzający aktywami wstępuje w prawa i obowiązki podmiotu w restrukturyzacji lub instytucji pomostowej w zakresie nabytych praw majątkowych i związanych z nimi zobowiązań,

natomiast zgodnie z art. 225 ust 8 ustawy w postępowaniach dotyczących przeniesionych praw majątkowych i zobowiązań, wszczętych przez podmiot w restrukturyzacji lub instytucję pomostową i niezakończonych przed dniem doręczenia decyzji Funduszu o przeniesieniu praw majątkowych ostateczną decyzją administracyjną, postanowieniem albo orzeczeniem, w miejsce podmiotu w restrukturyzacji lub instytucji pomostowej wstępuje podmiot zarządzający aktywami, z dniem doręczenia mu decyzji Funduszu.

Tym samym od 3 stycznia 2021 r. powodem w niniejszej sprawie jest Bank (...) S.A. w W., który z mocy prawa wstąpił w miejsce (...) Bank S.A.

Powód w niniejszym postępowaniu zgłosił dwa żądania z umowy kredytu o numerze (...) (...):

1) w stosunku do R. O. (1) żądanie zapłaty kwoty **73.764,68 zł z odsetkami umownymi od 24 lipca 2019 r.** od kwoty 67.222,03 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, ale nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie;

2) w stosunku do R. O. (1) i E. O. żądanie zapłaty solidarnie kwoty **78.462,75 zł z odsetkami umownymi od 10 kwietnia 2020 r.** od kwoty 67.222,03 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, ale nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Postanowieniem z 9 czerwca 2020 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanej E. O. jako poręczyciela. Pozwani R. O. (1) i E. O. - reprezentowani przez adwokata J. M. - złożyli wspólną odpowiedź na pozew, w której podjęli obronę przeciwko żądaniom pozwu wobec każdego z nich. W odpowiedzi na pozew pozwani podnieśli m.in., że powództwo jest niedopuszczalne w stosunku do pozwanej E. O. z uwagi na art. 458⁸ § 2 k.p.c. (w obecnym brzemieniu), zgodnie z którym w postępowaniu gospodarczym istnieje zakaz dopytywania (nie stosuje się art. 194-196, 198 i 205 k.p.c.), podnieśli również że niedopuszczalne było wystąpienie przez powoda z nowym roszczeniem zamiast lub obok dotychczasowego z uwagi na art. 458⁸ § 1 k.p.c. (w obecnym brzemieniu).

Zarzuty te należy uznać za nieuzasadnione z uwagi na to, że pozwani pominęli przepisy przejściowe, w szczególności powoływany wyżej art. 11 ust. 1 pkt 3 Ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 4 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1469), zgodnie z którym sprawa wszczęta w elektronicznym postępowaniu upominawczym do czasu zakończenia postępowania w instancji podlega rozpoznaniu zgodnie z przepisami w brzmieniu dotychczasowym (tj. w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej wskazaną wyżej ustawą). Pełnomocnik pozwanych został poinformowany o treści przepisów przejściowych zarządzeniem z 1 lutego 2021 r. (k. 159), zarazem zobowiązano go do zajęcia stanowiska w sprawie uwzględniającego przepisy znajdujące zastosowanie w niniejszej sprawie. Na zarządzenie to pełnomocnik pozwanych nie udzielił odpowiedzi.

Jak już wyjaśniono we wstępnej części uzasadnienia pełnomocnik powoda został z kolei zobowiązany zarządzeniem z 10 czerwca 2021 r. do sprecyzowania, czy w piśmie procesowym z 10 kwietnia 2020 r. powód wystąpił z nowym żądaniem (sformułowanym przy uwzględnieniu nowego, tj. niepodnoszonego wcześniej faktu, jakim jest otwarcie wobec pozwanego R. O. (1) postępowania restrukturyzacyjnego skutkującego nieważnością oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu) **zamiast**, czy też **obok** roszczenia zgłoszonego w pozwie (które zostało sformułowane przy założeniu, że miał miejsce fakt skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu), w terminie tygodniowym pod rygorem przyjęcia, że występuje z tym roszczeniem zamiast roszczenia zgłoszonego w pozwie i tym samym cofa roszczenie zgłoszone w pozwie.

Pełnomocnik powoda odpowiadając na to zobowiązanie w piśmie procesowym z 23 czerwca 2021 r. oświadczył, że jego zdaniem nie doszło do zmiany żądania, co oznacza, że powód nie wystąpił z żadnym nowym żądaniem ani zamiast, ani obok żądania pierwotnego. Tym samym rygor nadany zarządzeniem z 10 czerwca 2021 r. nie znalazł w sprawie zastosowania - przyjęto, że powód występuje w nowym żądaniem obok żądania zgłoszonego w pozwie, którego nie cofa (co zostało wyjaśnione pełnomocnikowi powoda w zarządzeniu z 7 lipca 2021 r.).

Zarządzeniem z 7 lipca 2021 r. (w pkt 1) ustalono zarazem wysokość opłaty od nowego żądania zgłoszonego w piśmie procesowym powoda z 10 kwietnia 2020 r. na kwotę 3.924 zł.

W uzasadnieniu tego zarządzenia (k. 225-232) przedstawione zostały motywy wskazujące na to, że w rozpoznawanej sprawie powód dokonał zmiany przedmiotowej powództwa w rozumieniu art. 193 k.p.c., występując z nowym żądaniem opartym o inną podstawę faktyczną i zarazem nie cofnął pozwu w zakresie żądania pierwotnego, tym samym przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu w niniejszej sprawie pozostają oba żądania, pierwotne zgłoszone w pozwie oraz nowe zgłoszone w piśmie procesowym z 10 kwietnia 2020 r. (w tym miejscu należy odwołać się do uzasadnienia zarządzenia z 7 lipca 2021 r., gdzie wyjaśniono stanowisko Sądu w tym przedmiocie, które legło również u podstaw dalszego orzekania).

Ostatecznie powód uiścił opłatę od nowego żądania w wysokości 3.924 zł (por. notatka, k. 259), nie cofnął jednak powództwa w zakresie żądania pierwotnego, które wcześniej zostało opłacone w elektronicznym postępowaniu upominawczym opłatą od pozwu w wysokości 923 zł.

Podstawa faktyczna obu żądań nie różni się o tyle, że żądanie pierwotne zostało sformułowane przy założeniu, że powód skutecznie wypowiedział umowę kredytu (pierwotne żądanie zakłada, że wierzytelność z tytułu niespłaconego kredytu została postawiona w stan wymagalności 18 lutego 2019 r. w związku z upływem okresu wypowiedzenia), zaś nowe żądanie zostało sformułowane przy założeniu, że wypowiedzenie umowy dokonane pismem z 11 stycznia 2019 r. jest nieskuteczne z uwagi na otwarcie w stosunku do dłużnika postępowania restrukturyzacyjnego. W takim stanie faktycznym dłużnik miał obowiązek spłacać kredyt zgodnie z harmonogramem, przewidującym termin spłaty ostatniej raty na 2 grudnia 2019 r., tym samym do dnia zamknięcia rozprawy cała kwota niespłaconego kredytu w wysokości 67.222,03 zł stała się wymagalna.

Między stronami nie ma sporu co do faktu otwarcia przyspieszonego postępowania restrukturyzacyjnego w stosunku do R. O. (1) postanowieniem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z 4 stycznia 2019 r. w sprawie V Gr 1/19, jak również co do faktu prawomocnego umorzenia tego postępowania postanowieniem z 25 września 2019 r. (prawomocne z dniem 30 października 2020 r.).

Podstawą prawną obu żądań powoda (zarówno żądania pierwotnego o zapłatę kwoty kredytu niespłaconej do dnia wypowiedzenia umowy i w całości wymagalnej 18 lutego 2019 r., jak i nowego żądania o zapłatę kwoty kredytu niespłaconej zgodnie z harmonogramem do dnia 2 grudnia 2019 r., wymagalnej co do kwot odpowiadających wysokości poszczególnych rat w datach wskazanych w harmonogramie, przy czym ostatnia miała być płatna 2 grudnia 2019 r.) w zakresie kwoty głównej, tj. kapitału kredytu, który dla obu żądań wynosi 67.222,03 zł, stanowi art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988), dalej PrBank. Zgodnie z tym przepisem: przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W stosunku do pozwanej E. O. jako poręczyciela podstawą prawną powództwa jest art. 876 § 1 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 PrBank. (zgodnie z którym przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał). Należy przy tym pamiętać, że w myśl art. 879 § 1 k.c. o zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika, zaś zgodnie z art. 881 k.c. w braku odmiennego zastrzeżenia poręczyciel jest odpowiedzialny jak współdłużnik solidarny.

Między stronami powstał spór na płaszczyźnie prawnej co do tego, czy oświadczenie banku w przedmiocie wypowiedzenia umowy kredytu dokonane pismem z 11 stycznia 2019 r. doręczonym obojgu pozwanym 19 stycznia 2019 r. wywołało skutek prawny w postaci rozwiązania umowy kredytu. Pozwani w odpowiedzi na pozew uznali to wypowiedzenie za skuteczne, zaś powód stał na stanowisku nieskuteczności wypowiedzenia umowy kredytu od momentu, kiedy dowiedział się o otwarciu wobec pozwanego R. O. (1) postępowania restrukturyzacyjnego.

Na tle ustawy Prawo restrukturyzacyjne z dnia 15 maja 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 978), zwanej dalej PrRestr., uzasadnione jest stanowisko powoda, co wynika z art. 256 ust. 1 PrRestr. w zw. z art. 256 ust. 2 PrRestr.

Dla porządku przytoczyć należy pełne brzmienie w powołanych przepisów:

Art. 256 [Niedopuszczalność wypowiedzenia najmu, dzierżawy]

1. Od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego do dnia jego zakończenia albo uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu przyspieszonego postępowania układowego wypowiedzenie przez wynajmującego lub wdzierżawiającego umowy najmu lub dzierżawy lokalu lub nieruchomości, w których jest prowadzone przedsiębiorstwo dłużnika, bez zezwolenia rady wierzycieli, jest niedopuszczalne.

2. Do umów kredytu w zakresie środków postawionych do dyspozycji kredytobiorcy przed dniem otwarcia postępowania, leasingu, ubezpieczeń majątkowych, umów rachunku bankowego, umów poręczeń, umów obejmujących licencje udzielone dłużnikowi oraz gwarancji lub akredytyw wystawionych przed dniem otwarcia przyspieszonego postępowania układowego przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

W doktrynie wskazuje się, że czynność wypowiedzenia każdej z umów wskazanych w art. 256 ust. 1 i 2 PrRestr., dokonana po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, jest nieważna (art. 58 § 1 in principio k.c.), dany stosunek prawny zatem wiąże strony in extenso [por. S. G., Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 12, W. 2020, L.].

Zwraca się również uwagę, że zgodnie z art. 75 ust. 1 PrBank, w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu, o ile ustawa z 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej. Wyjątkiem, o którym mowa w powołanym przepisie, jest właśnie art. 256 PrRestr. Podkreśla się zarazem, że dotyczy to umów kredytu w zakresie środków postawionych do dyspozycji kredytobiorcy przed dniem otwarcia postępowania układowego. Należności umowne z okresu poprzedzającego otwarcie postępowania są bowiem objęte układem i z tego względu ich nieuiszczenie nie może być podstawą do rozwiązania umowy przez kontrahenta. Mają natomiast zastosowanie inne umowne podstawy rozwiązania umowy, o ile przyczyna wystąpiła po otwarciu postępowania, chyba że zarówno przyczyna wystąpiła jak i oświadczenie kontrahenta dotarło do dłużnika przed otwarciem postępowania [por. P. Z., Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 6, W. 2020].

Mając na uwadze powyższe na gruncie niniejszej sprawy przyjąć trzeba, że czynność wypowiedzenia umowy kredytu przez bank, jako dokonana po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, jest nieważna.

Oznacza to, że żądanie powoda zgłoszone w pozwie, którego powód nie cofnął – tj. żądanie obejmujące zapłatę kwoty kredytu niespłaconą do dnia wypowiedzenia i wymagalną w całości 18 lutego 2019 r., oparte o podstawę faktyczną obejmującą fakt wypowiedzenia umowy kredytu przez bank pismem z 11 stycznia 2019 r. doręczonym obojgu pozwanym 19 stycznia 2019 r. – podlega oddaleniu wraz z żądanymi należnościami ubocznymi.

Dodać jeszcze trzeba (na płaszczyźnie procesowej), że zgodnie z art. 257 PrRestr. otwarcie przyspieszonego postępowania układowego nie wyłącza możliwości wszczęcia przez wierzyciela postępowań sądowych, administracyjnych, sądownoadministracyjnych i przed sądami polubownymi w celu dochodzenia wierzytelności podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności.

Pozostaje rozważyć zasadność nowego żądania powoda, zgłoszonego przeciwko obojgu pozwanym, opartego o podstawę faktyczną w ramach której nie mieści się fakt wypowiedzenia umowy kredytu.

Żądanie to obejmuje kwotę 78.462,75 zł i opiera się o założenie, że kredyt nie był wypowiedziany, zaś poszczególne raty stawały się wymagalne w datach wskazanych w harmonogramie, przy czym wymagalność ostatniej raty przypadała na dzień 2 grudnia 2019 r.

Żądanie to obejmuje:

- 67.222,03 zł – niespłacona kwota kredytu, wymagalna w odniesieniu do poszczególnych rat w datach wskazanych w harmonogramie;
- 620 zł – opłaty i prowizje;
- 4.485,59 zł – odsetki kapitałowe naliczone od kwot poszczególnych rat, przy czym termin płatności ostatniej raty przypadał na dzień 2 grudnia 2019 r.,
- 6.135,13 zł – odsetki karne (odsetki za opóźnienie) naliczone do 10 kwietnia 2020 r.

W odniesieniu do tego żądania pozwani w odpowiedzi na pozew w pierwszej kolejności podnieśli, że umowa kredytu nie została podpisana przez osoby upoważnione przez bank. W dalszej części odpowiedzi na pozew pozwani podnieśli zarzuty dotyczące wysokości roszczeń o zapłatę odsetek kapitałowych i odsetek za opóźnienie, których wysokość pozwani wyliczyli uwzględniając przepisy ustawy Prawo restrukturyzacyjne. Pozwani nie kwestionowali natomiast kwoty głównej niespłaconego kredytu wynoszącej 67.222,03 zł, podnosili jedynie, że powinna być ona pomniejszona o kwotę 315,51 zł z uwagi na skutek restrukturyzacji opisany w art. 79 i 81 PrRestr.

Na koniec pozwani złożyli wniosek o rozłożenie w wyroku kwoty należności głównej na 36 miesięcznych rat płatnych do ostatniego dnia miesiąca poczynając od miesiąca następnego po uprawomocnieniu się wyroku argumentując w ten sposób, że wobec pozwanego R. O. (1) toczy się postępowanie restrukturyzacyjne, zatem nie ma możliwości jednorazowej spłaty, zaś pozwana E. O. pomaga swojemu mężowi w prowadzeniu firmy i nie ma innych źródeł utrzymania.

Zarzuty te okazały się nieuzasadnione.

Po pierwsze wskazać trzeba, że umowa kredytu została podpisana ze strony banku przez dwóch pełnomocników: K. O. oraz M. D., które zostały umocowane do tej czynności pełnomocnictwem nr (...) z 14 października 2014 r., podpisanym przez członka zarządu banku (...) i prokurenta A. N. (odpis pełnomocnictwa – k. 46-48). W ocenie Sądu brak jest podstaw do kwestionowania prawdziwości tego dokumentu, złożonego do akt w postaci odpisu poświadczonego przez występującego w sprawie radcę prawnego. Pozwani nigdy wcześniej nie podnosili zarzutu nieważności umowy z uwagi na nienależyte umocowanie osób podpisujących się z ramienia banku, co więcej do 2018 roku pozwany R. O. (1) spłacał raty kredytu, a więc wykonywał umowę zgodnie z jej treścią. Dodatkowo wskazać trzeba, że umowa zawarta przez rzekomego pełnomocnika nie jest bezwzględnie nieważna, ponieważ zgodnie z art. 103 § 1 k.c. jeżeli zawierający umowę jako pełnomocnik nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę, w której imieniu umowa została zawarta. Mając na uwadze art. 103 § 1 k.c. przyjąć więc trzeba, że ważność umowy została potwierdzona przez osoby umocowane chociażby przez złożenie pozwu w niniejszej sprawie, w którym powód domaga się zapłaty roszczeń wynikających z kwestionowanej przez pozwaną umowy kredytu.

Nieuzasadnione okazały się również zarzuty pozwanych dotyczące wysokości naliczonych odsetek, znajdujące - wg pozwanych - oparcie w przepisach ustawy Prawo restrukturyzacyjne, jak również zarzut dotyczący braku określenia w umowie stopy odsetek za opóźnienie (które strony niniejszego procesu nazywają odsetkami karnymi).

Odnośnie stopy tych ostatnich odsetek pozwani wskazywali w odpowiedzi na pozew, że odsetki karne w ogóle nie występują w umowie. Stanowisko pozwanych w tym zakresie nie znajduje potwierdzenia w złożonych do akt sprawy dokumentach. Umowa kredytu nie została skutecznie wypowiedziana, zaś § 5 części ogólnej B umowy zatytułowany

został „oprocentowanie kredytu”. W § 5 ust. 10 zdanie drugie wskazano, że w od zadłużenia przeterminowanego bank nalicza odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego NBP.

W § 13 umowy wskazane zaś zostało, że integralną częścią umowy są załączniki m.in. Regulamin Kredytowania, w którym w § 19 pkt 5 wskazano, że wysokość stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych wynosi czterokrotność oprocentowania kredytu lombardowego.

Tym samym pozwani niezasadnie wskazują, że umowa nie zawiera regulacji dotyczącej umownej stopy odsetek za opóźnienie.

Jak już zaznaczono wcześniej bezpodstawne są również zarzuty pozwanych dotyczące wysokości naliczonych odsetek, znajdujące - wg pozwanych - oparcie w przepisach ustawy Prawo restrukturyzacyjne. Zarzuty te dotyczą nieprawidłowości naliczenia odsetek jak też pomniejszenia wymagalnego kapitału wynoszącego 67.222,03 zł „o odsetki zmniejszające kapitał”. Zarzuty te oparte są na założeniu, że wypowiedzenie umowy kredytu po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego wobec pozwanego R. O. (1) było skuteczne. Jak już wyżej wskazano stanowisko pozwanych w tym temacie nie znajduje jednak uzasadnienia w ustawie Prawo restrukturyzacyjne, oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu złożone przez bank było bowiem bezwzględnie nieważne.

Dalej wskazać trzeba, że słusznie pozwani wskazują, iż zgodnie z art. 252 ust. 1 PrRestr. od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego do dnia jego zakończenia albo uprawomocnienia się postanowienia o umorzeniu przyspieszonego postępowania układowego, spełnianie przez dłużnika albo zarządcę świadczeń wynikających z wierzytelności, które z mocy prawa są objęte układem, jest niedopuszczalne.

Oznacza to, że świadczenia wynikające z wierzytelności, które z mocy prawa są objęte układem, nie mogą być spełniane od dnia otwarcia przyspieszonego postępowania układowego do dnia uprawomocnienia się jednego z postanowień sądu, o których mowa w przepisach art. 324 ust. 1, art. 325 ust. 1–3 i art. 326 ust. 1–3 PrRestr. [por. S. G., Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 12, W. 2020].

Zarazem przytoczyć trzeba art. 150 ust. 1 PrRestr., zgodnie z którym:

Układ obejmuje:

- 1)** wierzytelności osobiste powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej;
- 2)** odsetki za okres od dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego;
- 3)** wierzytelności zależne od warunku, jeżeli warunek ziścił się w czasie wykonywania układu.

W doktrynie podkreśla się, że zobowiązania dłużnika powstałe po dniu otwarcia przyspieszonego postępowania układowego nie są objęte układem i powinny być – podobnie jak zobowiązania z art. 151 ust. 1 PrRestr – na bieżąco realizowane, bez potrzeby uzyskiwania jakiegokolwiek zezwolenia, o ile mieszczą się w zakresie zwykłego zarządu. Natomiast co do wierzytelności okresowych, w których część okresu przypada na czas przed otwarciem postępowania, a część w jego trakcie, w doktrynie wskazuje się, że – zgodnie z art. 77 ust. 1 PrRestr. – wierzytelność za okres rozliczeniowy, w trakcie którego zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne, ulega z mocy prawa proporcjonalnemu podziałowi na część traktowaną jak wierzytelność powstała przed dniem otwarcia postępowania oraz część traktowaną jak wierzytelność powstająca po dniu otwarcia postępowania. Dotyczy to np. rat z umowy kredytu.

Raty powstałe po otwarciu przyspieszonego postępowania układowego powinny być więc przez pozwanego na bieżąco realizowane.

Z kolei raty powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego należą do wierzytelności objętych układem. Nadto stosownie do art. 150 ust. 1 pkt 2 PrRestr, układ obejmuje „odsetki za okres od dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego”, „dopisuje się” je zatem w dalszym ciągu, bez względu na źródło ich powstania (odsetki ustawowe za opóźnienie, odsetki umowne, odsetki wynikające z orzeczenia sądu lub innego właściwego organu). Dopisanie odsetek do kapitału następuje bez żądania wierzyciela, przy czym uwzględnia się odsetki narosłe do dnia przyjęcia układu, nie działa tu bowiem zakaz wyrażony w treści art. 92 ust. 2 PrUp [por. P. Z., Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 6, W. 2020].

Dodać jeszcze trzeba – z uwagi na to, że pozwaną jest również E. O. jako poręczyciel umowy kredytu – że w doktrynie podkreśla się, iż zakaz zaspokajania wierzytelności objętych z mocy prawa układem nie stanowi przeszkody do spełnienia świadczenia należnego wierzycielowi przez poręczyciela jak również współdłużnika (argument z art. 167 ust. 1 PrRestr) [por. P. Z., Prawo upadłościowe. Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz. Wyd. 6, W. 2020].

Podsumowując: w świetle powyższego na tle niniejszej sprawy przyjąć trzeba, że raty kredytu przypadające po otwarciu postępowania upadłościowego nie są objęte zakazem z art. 252 ust. 1 PrRestr. (zakazem spełniania świadczeń przez dłużnika albo zarządcę), wierzytelności z tytułu tych rat stawały się więc wymagalne w datach wskazanych w harmonogramie.

Z kolei odsetki za okres od dnia otwarcia postępowania układowego podlegałyby dopisywaniu do kapitału (obejmującego raty powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego) i zostałyby objęte układem, gdyby do niego doszło, co jednak nie nastąpiło, postępowanie restrukturyzacyjne zostało bowiem prawomocnie umorzone. Tym samym wszystkie odsetki, które byłyby naliczane w stosunku do masy, ostatecznie obciążają samego upadłego. Dochodzenie przez powoda odsetek nie doznaje więc w niniejszej sprawie żadnych ograniczeń wynikających z otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy nie znajdują więc w ogóle zastosowania powoływane przez pozwanych w odpowiedzi na pozew art. 79 i 81 PrRestr., które dotyczą umieszczenia wierzytelności w spisie wierzytelności (wskazać jednakże trzeba, że powyższe przepisy nie dotyczą rat wymagalnych). Do zawarcia układu nie doszło, niezasadnie pozwani domagają się więc, aby kapitał wymagalny wynoszący 67.222,03 zł został pomniejszony o odsetki zmniejszające kapitał w wysokości 315,51 zł (zgodnie z art. 81 ust. 1), jak również niezasadnie podnoszą, że odsetki kapitałowe mogą być naliczane jedynie do dnia 2 stycznia 2019 r.

Dla wyczerpania rozważań dodać trzeba, że w temacie roszczeń wierzyciela o zapłatę pozostających poza układem odsetek za opóźnienie w zapłacie wierzytelności objętej układem za okres po ogłoszeniu upadłości wypowiedział się Sąd Najwyższy - przytoczyć należy w tym miejscu pogląd wyrażony w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z 20 lutego 2013 r. w sprawie III CZP 96/12, gdzie wskazano, że: „żaden przepis prawa pozytywnego, w tym w szczególności art. 272 PrUpNapr, nie wyłącza jednoznacznie przyznanego wierzycielowi mocą ustawy uprawnienia domagania się odsetek za opóźnienie za okres po ogłoszeniu upadłości. Przepisem takim nie jest także art. 247 ust. 2 PrUpNapr, który wskazuje tylko, jakie odsetki umieszcza się na liście wierzytelności”. Dalej Sąd Najwyższy podkreślił, że przepis ten obowiązywał również pod rządem art. 272 PrUpNapr w czasie, gdy zawierał on ust. 2, a więc gdy odsetki - mimo nieumieszczenia na liście wierzytelności - były uwzględniane w układzie także za czas po ogłoszeniu upadłości. Omawianego wyłączenia nie można wywodzić również z art. 92 PrUpNapr, który - pomijając to, że dotyczy upadłości obejmującej likwidację majątku, w związku z czym nie może być odnoszony do upadłości układowej - nie wstrzymuje biegu odsetek w ogólności, a jedynie wyłącza ich zaspokojenie z masy. W końcu przepisem takim nie jest art. 87 PrUpNapr, niezmieniony, obowiązujący w identycznym brzmieniu także przed zmianą art. 272 PrUpNapr; przyjmowanie, że dotyczy on odroczenia spłaty wierzytelności objętych układem, powodującego zwolnienie dłużnika od dnia ogłoszenia upadłości dłużnika z obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie, stawiałoby go w nieusuwalnej kolizji z art. 272 ust. 2 PrUpNapr, który przewidywał, iż odsetki za opóźnienie za okres po ogłoszeniu upadłości należą się i powinny być uwzględnione w układzie [por. także wyrok Sądu Najwyższego z 5 lipca 2007 r., II CSK 136/07].

Wyjaśnienia wymaga, że art. 247 ust. 2 PrUpNaprz to obecny art. 79 PrRestr., zaś odpowiednikiem art. 272 PrUpNaprz jest obecny art. 150 PrRestr., z kolei odpowiednikiem art. 87 PrUpNaprz jest obecny art. 252 ust. 1 PrRestr.

Tym samym otwarciem wobec dłużnika postępowania układowego (następnie umorzonego) pozostaje bez znaczenia dla naliczania odsetek (zarówno kapitałowych, jak i za opóźnienie) od rat umowy kredytu, zarówno wymagalnych przed, jak i po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego.

Na koniec dodać jeszcze trzeba, że – jak już wspomniano – postępowanie restrukturyzacyjne prowadzone przez Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie V Gr 1/19 zostało umorzone postanowieniem z 25 września 2019 r., które uprawomocniło się z dniem 30 października 2020 r., ale dłużnik R. O. (1) już 16 grudnia 2020 r. umieścił w Monitorze Sądowym i Gospodarczym (nr 245, poz. 72278) obwieszczenie o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, znajdujące zastosowanie do postępowania o zatwierdzenie układu ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami (...)19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem (...)19 (Dz.U.2020.1086); w obwieszczeniu wskazano, że nadzorcą układu jest adw. J. M., nr licencji (...); dzień układowy określono na 16 grudnia 2020 r.

Otwarcie tego postępowania następuje – zgodnie z art. 15 wskazanej wyżej ustawy – przez opublikowanie obwieszczenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, natomiast jego umorzenie – zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2 – następuje z mocy prawa (bez potrzeby wydawania przez Sąd upadłościowy postanowienia o umorzeniu), jeżeli w terminie 4 miesięcy od dnia dokonania obwieszczenia nie wpłynę do Sądu wnioski o zatwierdzenie układu, przy czym Sąd wydaje postanowienie stwierdzające umorzenie postępowania z mocy prawa jedynie na wniosek dłużnika, wierzyciela albo innej osoby mającej w tym interes prawny.

W rozpoznawanej sprawie nie ma sporu co do tego, że w terminie 4 miesięcy od dnia dokonania obwieszczenia nie wpłynął wniosek o zatwierdzenie układu. Powyższe potwierdził nadzorca układu adw. J. M. (zarazem pełnomocnik procesowy pozwanych w niniejszej sprawie) w piśmie procesowym z 23 listopada 2021 r. (k. 267). Tym samym postępowanie restrukturyzacyjne wszczęte na skutek obwieszczenia R. O. (1) z mocy prawa umorzyło się z dniem 16 kwietnia 2021 r.

Tym samym uzasadnione jest roszczenie powoda o zapłatę kwoty 67.222,03 zł niespłaconego kapitału. Termin płatności ostatniej raty upłynął 2 grudnia 2019 r., pozwany zaprzestał zaś spłacania rat po dniu 21 września 2018 r. Należy zauważyć, że w odpowiedzi na pozew pozwani nie kwestionowali wysokości tej kwoty, podnosząc jedynie, że powinna być ona pomniejszona o „odsetki zmniejszające kapitał” w wysokości 315,51 zł zgodnie z przepisami ustawy Prawo restrukturyzacyjne, jak już wyżej wyjaśniono stanowisko to jest jednak nieuprawnione. Zasądzeniu na rzecz powoda podlegała więc cała żądana kwota główna wynosząca 67.222,03 zł.

Uzasadnione okazały się również roszczenia o zapłatę skapitalizowanych odsetek kapitałowych i odsetek za opóźnienie, wynoszące odpowiednio 4.485,59 zł i 6.135,13 zł. We wcześniejszej części rozważań wyjaśniono, że nieuzasadnione były zarzuty pozwanych dotyczące wyliczenia tych odsetek z uwzględnieniem przepisów ustawy Prawo restrukturyzacyjne. Nieuzasadniony był też zarzut dotyczący braku zastrzeżenia odsetek umownych za opóźnienie, o czym również była mowa we wcześniejszej części rozważań. Innych zarzutów, odnosząc się do roszczeń odsetkowych (dotyczących np. matematycznego sposobu wyliczenia odsetek bądź też stopy wg której naliczane były odsetki kapitałowe) pozwani nie podnosili. Przyjąć zatem trzeba, że roszczenie powoda o zapłatę tych odsetek jest uzasadnione w całości.

Od kwoty głównej (kwoty niespłaconego kapitału wynoszącej 67.222,03 zł) powodowie dochodzą dalszych odsetek za opóźnienie w wysokości określonej umową, tj. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego, ale nie więcej niż maksymalne odsetki ustawowe za opóźnienie, od dnia 10 kwietnia 2020 r.

Podstawą prawną tego roszczenia jest art. 481 § 1 k.c.

Należy, jednakże zauważyć, że objęte nowym żądaniem - wyrażonym w piśmie procesowym powoda z 10 kwietnia 2020 r. - odsetki za opóźnienie skapitalizowane zostały za okres do dnia 10 kwietnia 2020 r. włącznie (odsetki te po skapitalizowaniu wynoszą 6.135,13 zł.). Powodowi przysługują więc dalsze odsetki za opóźnienie naliczane od 11 kwietnia 2020 r., a nie od 10 kwietnia 2020 r., tak jak wskazano w pozwie.

Tym samym roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie od kwoty niespłaconego kapitału wynoszącej 67.222,03 zł zostało oddalone o 1 dzień, odsetki zasądzono bowiem od 11 kwietnia 2020 r.

Niezasadnie pozwani również przyjmują, że z uwagi na otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego (które ostatecznie zostało umorzone) od dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego po stronie pozwanych nie powstały zobowiązania z tytułu opłat i prowizji. Powodowie domagają się z tego tytułu kwoty 620 zł, zaś pozwani uznali za uzasadnianą jedynie kwotę 290 zł, to jest kwotę opłat prowizji naliczonych do dnia otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego. Żadnych innych zarzutów dotyczących objętej żądaniem pozwu kwoty 620 zł z tytułu opłat i prowizji pozwani nie podnieśli, tym samym żądanie to należy uznać za uzasadnione w całości.

Powodowie dochodzili z tego tytułu opłat naliczonych do dnia otwarcia postępowania układowego: trzech opłaty za wezwanie do zapłaty w kwocie po 30 zł (opłaty naliczone 23 października 2018 r., 6 listopada 2018 r., 4 grudnia 2018 r.) oraz opłaty za monit z tytułu niespełnienia warunków umowy w kwocie 200 zł naliczonej 6 listopada 2018 r. (łącznie 290 zł). W dacie złożenia odpowiedzi na pozew – w lipcu 2020 r. – postępowanie restrukturyzacyjne wszczęte 4 stycznia 2019 r. było jeszcze w toku (postanowienia o umorzeniu nie było prawomocne), pozwani - mając zapewne na uwadze art. 252 ust. 1 PrRestr. - nie uznali zatem kolejnej opłaty za ostateczne wezwanie do zapłaty naliczonej 14 marca 2019 r. w wysokości 30 zł oraz opłaty za przeprowadzenie wizyty terenowej naliczonej 3 kwietnia 2019 r. w wysokości 300 zł. Wszystkie te opłaty zostały naliczone wg stawek zgodnych z (...) Banku S.A., pozwani nie podnieśli zaś w stosunku do nich żadnych zarzutów, poza brakiem podstaw do zapłaty opłat naliczonych po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego. Tym samym roszczenie powoda o zapłatę kwoty 620 zł z tytułu opłat i prowizji należy uznać za uzasadnione w całości.

Brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanych o rozłożenie objętej żądaniem pozwu kwoty należności głównej na 36 miesięcznych rat płatnych do ostatniego dnia miesiąca poczynając od miesiąca następnego po uprawomocnieniu się wyroku. Wniosek ten pozwani uzasadnili powołując się na fakt, że wobec pozwanego R. O. (1) toczy się postępowanie restrukturyzacyjne, zatem nie ma możliwości jednorazowej spłaty, zaś pozwana E. O. pomaga swojemu mężowi w prowadzeniu firmy i nie ma innych źródeł utrzymania.

Zgodnie z art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia – wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia.

Na tle art. 320 k.p.c. w doktrynie wskazuje się, że wskazany przepis Sąd stosuje z urzędu, niemniej strony mogą też złożyć w tym zakresie stosowny wniosek. Przesłanką jego zastosowania jest ustalenie, że w danej sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o czym decydują okoliczności konkretnej sprawy. W zasadzie są to okoliczności dotyczące pozwanego dłużnika, obejmujące jego sytuację osobistą, majątkową, finansową, rodzinną, które powodują, że nierealne jest spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzanego świadczenia lub gdy grozi pozwanemu lub jego najbliższemu niepowetowana szkoda.

W rozpoznawanej sprawie pozwani okoliczności takich nie wykazali. Wprawdzie w odpowiedzi na pozew został złożony wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron w celu wykazania faktów potwierdzających wniosek o rozłożenie w wyroku zasądzonej kwoty na raty, jednakże pozwani wezwani do stawienia na rozprawie 18 listopada 2021 r. celem złożenia zeznań pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania nie stawili się, nie usprawiedliwili swojego niestawienia i nie złożyli zeznań. Co więcej poza złożoną odpowiedzią na pozew pozwani (reprezentowani

przez adwokata J. M. nie wykazywali w dalszym toku procesu w żadnej aktywności, nie składali pism procesowych, nie odpowiadali na zobowiązania). Dodatkowo wskazać trzeba, że powoływana przez pozwanych argumentacja mająca uzasadniać wniosek o rozłożenie na raty na dzień zamknięcia rozprawy pozostaje nieaktualna, w dacie zamknięcia rozprawy wobec pozwanego nie było już bowiem prowadzone żadne postępowanie restrukturyzacyjne. Tym samym pozwani nie wykazali, że istnieją po ich stronie okoliczności przemawiające za rozłożeniem zasądzonej wyrokiem kwoty na objęte wnioskiem pozwanych.

W kontekście tego wniosku podkreślić jeszcze trzeba jaki jest rodzaj roszczenia powoda – jest to roszczenie o zapłatę kredytu udzielonego pozwanemu i poręczonego przez pozwaną. Tym samym podkreślenia wymaga, że świadczenie pozwanego R. O. (1) wynikające z umowy kredytu z samej istoty łączącego strony niniejszego procesu stosunku umownego od samego początku miało charakter ratalny. W sytuacji terminowego spłacania przez pozwanego rat kredytowych zgodnie z umową powód w ogóle nie miałby podstaw faktycznych czy prawnych do żądania na drodze sądowej ochrony prawnej swoich słusznych interesów przy pomocy niniejszego powództwa. Pozwani mieli już więc już możliwość dokonywania płatności w ratach, takie było bowiem roszczenie banku z umowy kredytu, z tej możliwości jednak nie skorzystali, zaprzestając spłacania rat w 2018 roku. W tym kontekście należy zauważyć, że powód nie ma żadnej gwarancji, że po zakończeniu procesu pozwani będą dobrowolnie i w terminie spłacać ewentualnie zasądzone raty, tym bardziej, że pozwani już raz zaniechali tego w odniesieniu do zobowiązania będącego podstawą niniejszego powództwa, co ostatecznie doprowadziło do wytoczenia niniejszego powództwa.

W tym stanie rzeczy wniosek pozwanych o zastosowanie art. 320 k.p.c. jawi się jako całkowicie nieuzasadniony.

Stan faktyczny sprawy ustalony został w oparciu o opisane wyżej dokumenty prywatne, które nie były przez strony kwestionowane pod względem autentyczności, a także w oparciu o inne dowody w rozumieniu art. 308 k.p.c. (jak np. wydruki z systemów komputerowych).

Koszty procesu zostały wzajemnie zniesione, na podstawie art. 100 k.p.c.